

The Sanyi Chronicles

Luipaardkat gevangen!

Esther van der Meer

Esther van der Meer en haar man Hans, die we kennen van het Cheetah Conservation Project Zimbabwe, vertellen in Biotechniek over hun nieuwe avonturen in Taiwan, waar ze zich inzetten voor de bescherming van de luipaardkat.

Doktertje spelen

'Dit is precies waarom we echt nooit huisdieren nemen' verzuchtte Hans toen we in de stromende regen met een gewonde kwartel in onze handen stonden. Dat meent hij niet want we hebben in de loop der jaren al heel wat verschillende huisdieren gehad, maar ik begreep zijn frustratie. In de week daarvoor waren, na twee weken eieren draaien, onze eerste kwartelkui-

Afbeelding 1: Kuikenvoetjes rechtzetten.

kentjes uit het ei gekropen. Wat leuk begint met een kraakje in het ei, is uiteindelijk natuurlijk een klein drama. Want ja, eigenlijk mag je kuikentjes niet uit het ei helpen, maar die ene is er bijna uit en beweegt al een uur niet meer... En dus help je uiteindelijk wel en blijkt er natuurlijk iets mis te zijn: kromme teentjes. Goed, die voetjes hebben we recht kunnen zetten door ze drie dagen in te tappen met plakband.

Daarnaast was één van onze vallen door honden gemolesteerd. Ze hadden er 's nachts vier uur aan gewerkt om bij de kwartels te komen. Dat was gelukkig niet gelukt. Maar als je kwartels laat schrikken springen ze als popcorn de lucht in (iedereen die wel eens zelf van maiskorrels popcorn heeft gemaakt weet wat ik bedoel) en dus hadden de kwartels hoofdwonden opgelopen en zaten ze thuis bij te komen. We konden deze laatste kwartel, die >>

Afbeelding 2: Kwartel weer bij elkaar geplakt.

miraculeus door het gaas door een roofvogel van z'n linker tot z'n rechteroog opengehaald was, er dus ook nog wel bij hebben. Met pleisters kom je gelukkig een heel eind. We hebben thuis alles weer bij elkaar geplakt en tien dagen later was hij weer helemaal de oude.

Ook de kwartels met het hondentrauma konden na twee weken rust weer terug de kooi in. Natuurlijk niet zonder de nodige aanpassingen om de kooi nog meer hondenbestendig te maken. Om getrek aan de kooi en kwartelherschuddingen te voorkomen hadden we de plastic beschermplaten die eerst aan de buitenkant zaten, aan de binnenkant geplaatst. Daarnaast hadden we pootjes aan de kooi bevestigd om hem in te kunnen graven en er zo voor te zorgen dat hij bij hondenbezoek niet meer op z'n kop kon belanden. Ook besloten we om de kooi op een andere plek op hetzelfde terrein te zetten zodat de honden minder ruimte zouden hebben om te trekken en te graven. Dat bleek een juiste keuze want naast voor dezelfde honden, die deze keer een uur bleven maar geen schade aanrichtten, bleek dit bosje een doorgangsroute voor een hele reeks aan wilde dieren. Al in de eerste maand zagen we op de camera die bij onze val staat een schubdier, das, civetkat en mangoeste voorbij komen. En dat is vergeleken bij andere plekken best veel. Maar ondanks dat de landeigenaar vol bleef houden dat er zo nu en dan een luipaardkat bij zijn kippenren liep, liet dit dier zich niet zien.

Net niet

Wel kwam er een luipaardkat voorbij bij één van onze andere elf vallen. Bij deze val staat een camera die filmpjes naar onze e-mail stuurt als er activiteit is. Twee weken na het opzetten van de val kwam het eerste filmpje van een uiterst voorzichtige luipaardkat binnen. Het dier zat bij de val maar schrok en sprong weg. Bijna drie weken later kwam het tweede filmpje binnen; deze keer had de kat duidelijk meer interesse in onze kwartels. Groot was dan ook de frustratie toen we tien dagen later het derde filmpje binnenkregen waarop we deze kat de vangkooi in, maar ook weer uit (!) zagen rennen. Het dier was net niet ver genoeg naar binnen gegaan om op de treeplank te staan die de deur van de val dicht laat klappen. Tja, dat stelt ieders geduld op de proef. Hans en ik zijn dit soort 'net niet' momenten bij het vangen van dieren wel gewend en stappen daar onder het mom 'volgende keer beter' vrij makkelijk overheen.

Maar aangezien het tijd is voor de voortgangsrapportage voor de regering, schoten de twee professoren lichtelijk in paniek. Misschien moeten we alle elf de vangkooien rond deze ene plek zetten? En wat als de mangoestes geen interesse in de vangkooi tonen, zouden de katten dan wel interesse hebben? Wij weerlegden dit soort opmerkingen en suggesties met feiten en riepen iedereen op om het hoofd koel te houden. Met geduld kom je immers het verste.

Eindelijk raak

'Ja, ha ha' was Hans' zijn reactie toen hij mij hoorde roepen 'er zit een kat in de val, we hebben een kat gevangen'. Hij dacht dat ik een grapje maakte en we, net als een paar weken daarvoor bij een andere val, een huiskat gevangen hadden. 'Nee echt, een luipaardkat!'. Samen stonden we ietwat beteuterd naar dit blazende, gestipte dier te kijken. Waar de huiskat ons met grote smekende ogen aan had zitten kijken spuugde, deze kat zowat vuur. Er was geen twijfel mogelijk, dit was een wild dier. Snel legden we een doek over de kooi om de kat te kalmeren. Terwijl Hans voor de zekerheid, zonder zijn vingers in de kooi te steken, nog wat extra trekbandjes aanbracht om de deur dicht te houden, belde ik met de professor. Waar we in Zimbabwe zelf wilde dieren onder narcose mochten brengen, kan dat hier niet. En dus moest ervoor gezorgd worden dat de dierenarts van de universiteit van Pingtung zo snel mogelijk onze kant op zou komen. Aangezien Pingtung ruim drie uur rijden is, is snel per definitie relatief. Ik moest dan ook diep zuchten toen ik hoorde dat hij helaas niet direct weg kon en pas om een uur of vier bij ons kon zijn. Ja, dat was inderdaad pas over acht uur, of we de kat mee naar huis konden nemen. Mijn antwoord daarop was natuurlijk 'nee'.

Terwijl Hans naar huis ging om alle spullen voor de dierenarts, ons ontbijt en een leesboek op te halen maakte ik het mezelf comfortabel op een steen enkele meters van de vangkooi. De kat was inmiddels tot rust gekomen. Het zou voor ons beiden een lange dag worden... Rond lunchtijd arriveerden de eerste toeschouwers: de andere professor, plus assistent en twee studenten uit Taipei. De Discovery filmcrew was inmiddels ook onderweg, of we konden wachten tot zij er waren. Ik heb gezegd dat ze dan door moesten rijden want dat als de dierenarts er was, we aan de slag gingen. Gelukkig voor hen waren ze op tijd. Uiteindelijk arriveerden ook

Afbeelding 3: Huiskat gevangen.

>>

de dierenarts en zijn twee studenten. Ondertussen hadden Hans en ik geen vrienden gemaakt door iedereen, zo goed en zo kwaad als dat kon, weg te houden bij de kat. Daarnaast hadden we, tot grote verbazing van de professor, de landeigenaar en zijn vrouw uitgenodigd om, als de kat eenmaal onder narcose was, te komen kijken. 'Waarom?' was haar vraag, dat deden ze normaal niet hoor, ze vertelden niet wat ze deden. Ik legde uit dat we dankzij deze man een kat gevangen hadden, dat we met elf man op zijn terrein rondbanjerden en dat het goede p.r. voor de kat is om een landeigenaar hierbij te betrekken.

Lange dag

Om negen uur 's avonds zat ik weer op mijn steen. Op Hans, de professor en haar assistent na, was iedereen naar huis. We hadden de filmcrew geen toestemming gegeven om spotlights rond de kooi op te zetten om het loslaten te filmen. Zij waren dus op terugreis naar Taipei. De kat zat weer in de vangkooi en was inmiddels uit narcose gekomen en helemaal alert, het was tijd om hem los te laten. Dit dier had een lange dag achter de rug waarin er, naast het vangen en de narcose, allerhande samples van hem genomen waren. Hans en ik hadden een lange dag achter de rug waarin we geprobeerd hadden de verstoring voor de kat zoveel mogelijk te beperken. 'Nou daar ga je weer jongen' dacht ik toen ik hem uit de kooi de nacht in zag sluipen. Hoewel we hem ooit weer zullen proberen te vangen om zijn zenderband eraf te halen, weten we niet zeker of we hem ooit nog te zien krijgen. Toch zullen we hem goed leren kennen want vanaf nu rijden we elke dag rond om hem op te sporen en zullen we hem zelfs op gezette tijden 24 uur volgen. Er is heel weinig over deze schuwe diersoort bekend en de data die we via dit jonge mannetje verzamelen, zullen ons helpen meer te weten te komen over wat de luipaardkatten nodig hebben om te overleven. In de tussentijd blijven we katten vangen dus de kwartels kunnen voorlopig nog niet met pensioen.

Afbeelding 4: Luipaardkat gevangen.

«